

REGISTERBLAD**Datum:** 2000-02-07**OMRÅDE AV RIKSINTRESSE FÖR NATURVÅRD I SÖDERMANLANDS LÄN****Identitetsnummer:** NRO 04 016**Områdesnamn:** Stenhammar**Kommun:** Flen**Kartblad:** Topografiska kartan nr 9G NO**Area:** 478 ha, varav 461 ha land och 17 ha sjö**Naturgeografisk region:** 24 Svealands sprickdalsterräng med lerslättdalar och sjöbäcken**Kust/havsregion:****Regionindelning för sjöar och vattendrag:****Agrara kulturlandskapsregioner:** Mellanbygden**Landskapsformer:** Sprickdalslandskap**Riksvärde**

Odlingslandskap	Hagmarker	Flora
Skogslandskap	Ädellövskog	

Värdeomdöme: Stenhammar-området med dess typiskt sörmländska slottsmiljö, har lång ädellövkontinuitet med framför allt ek i skogar och lundar. Dessa ädellövområden har delvis naturskogskaraktär. Mot dessa biotoper kontrasterar svårtillgänglig blockrik barrskog. Ört-rikedomen är stor på många ställen. Fågellivet i lövskogar, lundar och hagmarker är rikt. Området och framför allt slottsmiljön har stor betydelse för friluftslivet.

Huvudkriterier: A, D.**Stödskriterier:** Mångformighet, kontinuitet, representativitet, sårbarhet, betydelse för fauna.

Förutsättningar för bevarande: Ädellövskogsbruk; fri utveckling av vissa delar; bibehållande av slottsmiljön: Områdets värden kan påverkas negativt av större avverkningar av ädla lövträd, bebyggelseexploatering, försurning, dikningar, igenväxning, konstgödning av naturliga betesmarker, besprutning.

Säkerställande: ---

Områdets huvuddrag: Stenhammar-området utgörs av ett småkuperat omväxlande skogs-, hagmarks- och sjölandskap med en vacker slottsmiljö. Söder om den näringsrika Gårdsjön löper en bergsrygg vilken uppstått genom förkastning, en s.k. horst. Gnejs är förhärskande bergart och morän den vanligaste jordarten. En storblockig rasmarg längs nordsidan av en fornborg vid sjön Valdemaren är anmärkningsvärd med dess gigantiska på varandra travade flyttblock.

Området är rikt på ädellövsskog samt hagmarker med ädla lövträd. Eken, i många fall flerhundraårig, storkronig, är det vanligaste ädla lövträdet. Själva slottet inramas av en typisk parkmiljö med många inplanterade lövträdarter. Bok har planterats på många håll och bildar här och var olikåldriga bestånd till följd av självföryngring t.ex. vid Lida och Nysätter. Området har lång ädellövkontinuitet med inslag av mycket gamla ädellövträd som den ovannämnda eken. Ädellövpartierna har delvis naturskogskaraktär och har goda förutsättningar att öka i värde med tilltagande ålder. Hasseln är vanlig i lundar. Delar av området betas.

Barrskog uppträder främst i den brutna terrängen norr om slottet samt i höjddpartiet söder om Gillsnäs. Svårtillgänglig barrskog växer i den ovan beskrivna storblockiga rasmarken. Söder om Stenhammar finns en höjdrygg med nästan plana tallhällmarker. Blandskog växer i den storblockiga mot Gårdsjön brant stupande terrängen.

Trots den sura berggrunden finns en del ganska sällsynta växtpartier vilka gynnas av den lövrika miljön. Örtrikedomen är stor på en del ställen. Även hedväxter finns i områdets torrare delar. Söder om Lidaviken finns bl.a. ängsskära och svinrot.

Fågellivet i det gamla ekbeståndet är rikt. I bohålen häckar kajor, storskrake och kattuggla och i lövskogen trivs bl.a. många sångare samt grå flugsnappare. Fågellivet i sjöarna är av visst intresse. Här finns gott om änder, sothöns och andra sjöfåglar. Insektsfaunan är ej undersökt men torde vara intressant i dessa biotoper.

Stenhammar-området har stor betydelse för friluftslivet och är ett populärt strövområde för invånarna i Flens stad. Parken vid slottet är mycket välbesökt av turister.

Anmärkningar

En noggrann inventering av djurlivet, framför allt insektslivet, är önskvärd.

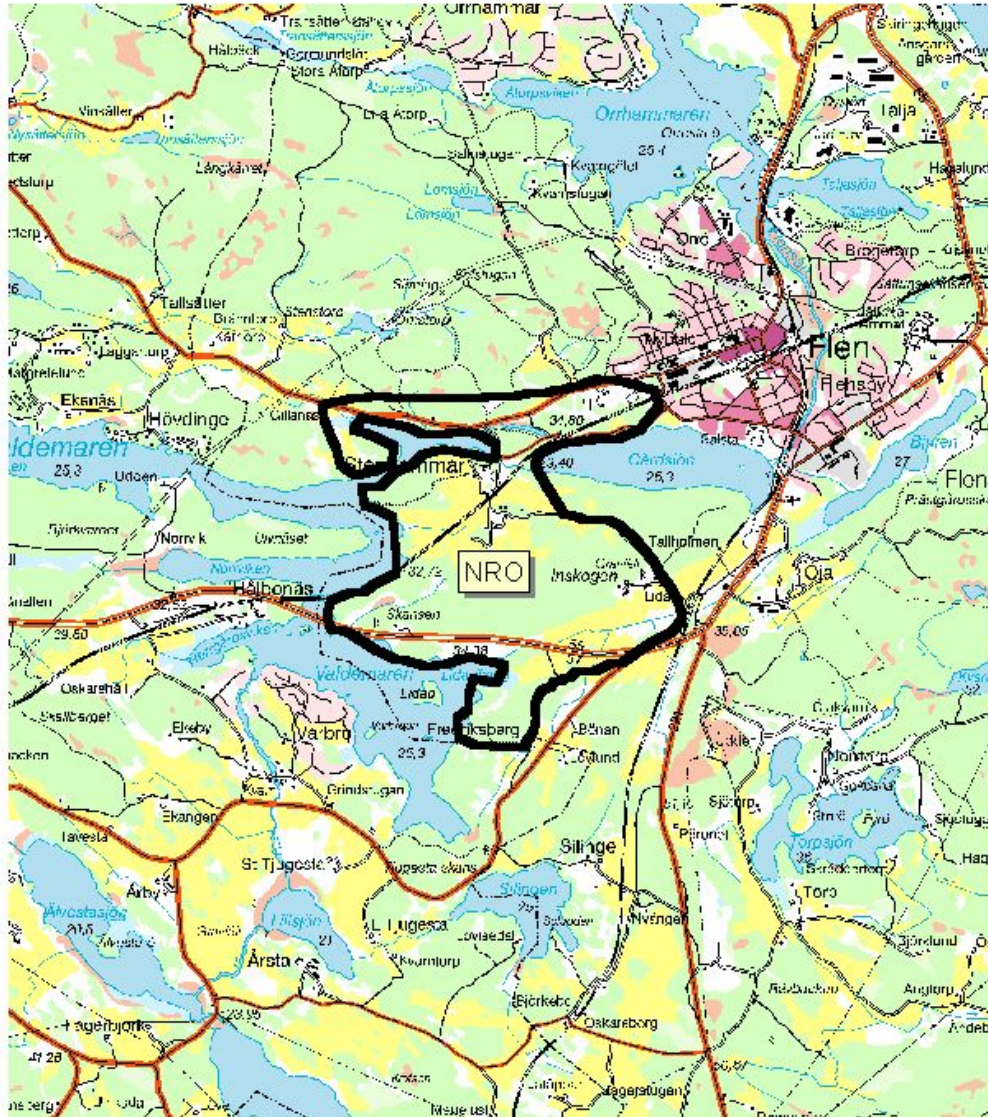
Referenser

Edberg, E: Översiktlig naturinventering i Flens kommun, Länsstyrelsen 1978.

Svedlindh, C: Inventering av ädellövskog i Södermanlands län, Länsstyrelsen , 1983.

Område av riksintresse för naturvården enligt 3 kap 6 § miljöbalken; Naturvårdsverkets beslut 2000-02-07

Riksintressets benämning: **Stenhammar**
 Identitetsnummer: **NRO 04 016**
 Kommun: **Flen**
 Län: **Södermanland**

Riksintressets avgränsning

Skala 1:50 000

Topografiskt kartblad nummer: 9G NO